

NOWINY

Czytajcie Nowiny

Przedpłata miesięczna z do-
stawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy:
0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według
umowy.

Stale na składzie **NA RATY!**
wszelkiego rodzaju materiały do budowy
Kanalizacji i Instalacji.
Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór. Ceny przystępne.
Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

W Mandzurji znowu huczą armaty i grzmia bomby.

Mukden, 22 października. (United Press) Według nadeszłych tu wiadomości samoloty japońskie w pogoni za wojskami chińskimi zbombardowały doszczętnie miasto Tao-Uafu. Bliższych szczegółów dotychczas brak.

Tao-Uafu jest końcową stacją węzłową kolei południowo-mandzurskiej i leży w północnej części prowincji mandzurskiej w odległości 500 km od japońskiej bazy operacyjnej.

Dzisiejsza walka między wojskami chińskimi a samolotami japońskimi uważana być może za jeden z najważniejszych momentów w konflikcie mandzurskim.

Jak wynika z nadeszłych dotychczas wiadomości, wojska oddane Czang-Tsu-Liangowi usiłowały zburzyć most na rzece Nonni o wielkiem znaczeniu strategicznym, aby w ten sposób przeszkodzić przejściu wrogich oddziałów wojsk. Próba ta została przez samoloty japońskie udaremniona.

Według doniesień władz japońskich, walka powstała na skutek ostrzeliwania samolotów japońskich przez wojska chińskie.

Tokjo, 22 października. Reuter donosi z Mukden, że wojska chińskie ostrzeliwały samolot japoński, który rekonoskował teren wzdłuż kolei do Mukden. Samolot ten zrzucił następnie kilka bomb.

Szanghaj, 22 października. Wczoraj rozpoczęły się w Mandzurji ponownie walki między wojskami japońskimi i chińskimi. Szczególnie gwałtowne były walki koło miejscowości Tieling, które dotychczas jeszcze trwają.

Japońskie władze wojskowe w Mukdenie wydały polecenie zapakowania całego ruchomego majątku gubernatora Mandzurji marsz. Czang-Hsu Ljanga do 437 skrzyń i wysłania ich do Tjet-Tsinu. Równocześnie zawiadomiono gubernatora, że jego powrót do Mukden jest zupełnie niepożądany.

Rada Ligi zaleca Japonji ewakuację Mandzurji do 16-go listopada.

Genewa, 22 października. (PAT.) Opracowany w ciągu nocy i dzisiaj rano projekt rezolucji dla Rady uległ dalszym poprawkom. Rano w gabinecie ministra Brianda zebrał się komitet pięciu, który w dalszym ciągu obradował nad sposobami dalszego działania. Lord Reading nalegał szczególnie na zlikwidowanie sprawy, pomagając się zwołania publicznego posiedzenia Rady na dzisiaj popołudniu, gdyż ma on zamiar opuścić Genewę dzisiaj wieczór. Wobec tego powstał projekt przedstawienia Radzie rezolucji, którą mogłyby przyjąć obie strony, lub też takiej rezolucji, która nie wymagałaby wogóle żadnej aprobaty ze strony zainteresowanych, lecz która ponowiłaby zalecenia rezolucji z dnia 30 września.

Jak słychać, opracowana rezolucja stwierdza przyrzeczenie Japonji w kierunku ewakuacji Mandzurji i stawia ostatni termin dla dokonania ewakuacji na dzień 16 listopada.

Jednocześnie rezolucja stwierdza zobowiązanie Chin do zapewnienia bezpie-

czeństwa życia i mienia obywatelom japońskim w Mandzurji i zaleca poczynienie kroków w celu przeciwdziałania agitacji antyjapońskiej w Chinach.

Rezolucja zaleca również wszczęcie bezpośrednich rokowań między Chinami a Japonją na temat prac, które mają związek z okupacją Mandzurji. W zakończeniu, jak słychać, rezolucja stwierdza, że Rada przerywa narazie swe obrady i odracza się do dnia 16 listopada.

Podziękowanie Chin dla Polski.

Warszawa, 22 października. W odpowiedzi na notę Rady Ligi Narodów do rządu chińskiego i japońskiego w związku z konfliktem na Dalekim Wschodzie, nadesłana została telegraficznie na ręce min. Zaleskiego nota rządu chińskiego, w której rząd chiński, wyraża wdzięczność rządowi polskiemu za głęboką troskę, okazaną w związku z rozwojem wypadków w północno-wschodnich prowincjach Chin.

—0—

Handel Polsko - Litewski.

K o w n o PAT. Handel polsko-litewski jest wybitnie aktywny na korzyść Polski. W ciągu pierwszych 7 miesięcy rb. wywóz z Polski do Litwy wynosił wedle statystyki litewskiej 521.000 dolarów, natomiast przywóz z Litwy do Polski 2.360 dolarów.

—0—

w sprawie obniżki płac w hutnictwie żelaznym. Pracodawcy domagają się redukcji ogólnych zarobków robotniczych o 10 proc. oraz akordowych, o 30 proc. Przedstawiciele związków zawodowych oba żądania odrzucili. Zatarg przekazany zostanie prawdopodobnie komisji arbitrażowej.

Wypowiedzenie umowy.

Związek pracodawców przemysłu górniczego Śląska opolskiego wypowiedział umowę zarobkową pracownikom umysłowym, zatrudnionym w górnictwie. Wypowiedzenie to opiewa na dzień 30 listopada r. b.

Handel Polsko - Belgijski w 1931 r.

Według Państwowego Instytutu Eksportowego, obroty handlowe polsko-belgijskie w bieżącym roku wykazują zgodność ze statystyką Polski zwiększenie się eksportu w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy rb. w stosunku do tego samego okresu r. ub. Według statystyki belgijskiej przywóz z Polski do Belgii w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy rb. wynosił 1.780.025 q, wartości 86.466 tys. fr. a wywóz z Belgii do Polski wynosił w tym okresie 705.842 q, wartości 81.812 tys. fr. Jak widzimy saldo obrotów polsko-belgijskich według statystyki belgijskiej jest dla Polski aktywne i wynosi w okresie od stycznia do sierpnia łącznie 4.654 tys. fr. tj. około 1.163 tys. zł.

Najważniejsze towary importowane przez Belgję z Polski w tym okresie były: zwierzęta żywe i produkty zwierzęce (w tym konie wart. 17.207 tys. fr.), ogólnej wartości 35.314 tys. fr. jęczmień (14.492 tys. fr.), produkty mineralne (18.405 tys. fr.), drzewo budowlane (10.352 tys. fr.), pozatem produkty przemysłu spożywczego, skóry i wyroby skórzanego, podkłady kolejowe, kopalniaki, maszyny i aparaty, szkło, metale i inne wyroby.

Według statystyki polskiej import z Belgii w okresie od stycznia do sierpnia rb. łącznie wynosił 31.739 tys. zł. (w r. ub. w tym okresie 36.398), a eksport do Belgii 39.045 tys. zł. (w r. ub. 38.626 tys. zł.) Saldo obrotów handlowych polsko-belgijskich w tym okresie było aktywne dla Polski i wynosiło 7.306 tys. zł. a w tym samym okresie r. ub. 2.228 tys. zł.

Najważniejsze towary eksportowe z Polski do Belgii w okresie od stycznia do lipca rb. były następujące: produkty spożywcze wart. 16.387 tys. zł., materiały i wyroby drzewne (8.220 tys. zł.), paliwa, asfalt, ropy i pochodne (2.145 tys. zł.), materiały i przetwory chemii nieorganicznej (1.814 tys. zł.), metale i wyroby z metali (444 tys. zł.), rośliny i ich części (764 tys. zł.), materiały i wyroby włókniste (782 tys. zł.), pozatem materiały budowlane i wyroby ceramiczne, gumelastyka, książki, pisma i obrazy, odzież i konfekcja galanteria, metale szlachetne, instrumenty muzyczne itd.

Szereg ustaw kryzysowych przyjął Senat.

Warszawa, 22 października. Na piątkowym posiedzeniu Senatu marszałek Raczkiewicz na wstępie zaznaczył, że podda najpierw pod obrady cztery projekty ustaw, dotyczących sytuacji na rynku pracy w związku z kryzysem gospodarczym, a to nowelę o czasie pracy w przemyśle i handlu, projekt ustawy o skracaniu i przedłużaniu czasu pracy na Górnym Śląsku, projekt noweli ustawy o pracy młodocianych i kobiet, oraz projekt ustawy, dotyczącej ograniczenia zatrudnienia pracowników młodocianych na Górnym Śląsku.

Pierwszy w dyskusji zabrał głos minister ochrony pracy Hubicki.

—0—

Polityka oszczędnościowa w Bułgarji.

Sofja PAT. Wobec niemożności znalezienia zagranicą przez rząd bułgarski pożyczki, zdecydowano przeprowadzić politykę wielkich oszczędności. Król Borys zrzekł się jednego miliona

lewów apanaży. Minister Robót Publicznych zrzekł się z poborów swoich 10 tys. lewów miesięcznie i prawdopodobnie wszyscy członkowie rządu pójdą śladami tego ministra. Parlamentowi przedłożono projekt zmniejszenia djet poselskich z 12.000 do 9.000 l. Budżet opiewający na 6 miliardów 400 milionów lewów zmniejszony ma być o 700 milionów lewów. 2.400 nauczycieli

szkół powszechnych ma być zwolnionych. Już obecnie w Bułgarji znajduje się 2.000 bezrobotnych nauczycieli.

—0—

Rokowania zarobkowe.

W Katowicach odbyły się bezpośrednie rokowania zarobkowe między przedstawicielami pracodawców i robotników

Utworzenie bloku bałkańskiego.

Paryż. (Pat.) W związku z drugą konferencją bałkańską w Stambule „Le Temps” pisze m. in. co następuje: „Europa jest wysoce zainteresowana wszystkimi wysiłkami, zmierzającymi do konsolidacji pokoju na Bałkanach, które są częścią szczególnie wrażliwą kontynentu. Następnie „Le Temps” przypomina różne wysuwane projekty, mające na celu utworzenie bloku bałkańskiego i stwierdza, że konferencje w Atenach i w Stambule wydają się zmierzać do osiągnięcia formuły, uzgadniającej interesy materialne i moralne i przygotowującej w ten sposób czynną współpracę polityczną, która stopniowo doprowadziłaby do zbliżenia, a następ-

nie do porozumienia. „Le Temps” zdaje sobie zresztą doskonale sprawę z trudności, na jakie napotyka urzeczywistnienie projektów paktu i unji bałkańskiej i dodaje, że w niektórych dziedzinach, jak handel, rolnictwo, poczta, komunikacja i prawo cywilne można uczynić wiele w kierunku unifikacji. To też wysiłek, zmierzający ku temu, zasługuje na sympatię i usprawiedliwia pewne nadzieje pod warunkiem, iż będzie poprowadzony aż do końca i uwzględni rzeczywistość i że nie wytworzy się porządek rzeczy, któryby nie odpowiadał ściśle warunkom moralnym i nieodpowiadał potrzebom poszczególnych narodów.

* * *

Sprawy lokalne

z Tarn. Gór.

Pierwsza msza św. W wtorek, dnia 20 bm. odprawił w tut. kościele parafjalnym pierwszą msz. św. ks. Marjan Strojny w asyście ks. ks. Biezanowskiego, Płonki, oraz prefekta Bednorza. Ks. Marjan Strojny jest rodem z Poznania, uczęszczał do tut. Państw. Gimnazjum Męsk. Po odprawieniu pierwszej mszy św. odbyło się na probostwie skromne śniadanie, w którym wzięli udział członkowie rodziny oraz miejscowe duchowieństwo.

Pierwszy śnieg. Niska od paru dni temperatura uległa w czwartek dalszemu spadkowi. W nocy z środy na czwartek spadł nad Tarnowskimi Górami pierwszy śnieg. Nikt nie cieszył się na jego widok. Przeciwnie, ten zwiastun zbliżającej się zimy nasuwał każdemu najsmutniejsze myśli o tych tysiącach i dziesiątkach tysięcy rodzin bezrobotnych lub bezdomnych, dla których zima oznacza zagładę. Przyznać musimy, iż zarówno władze rządowe jak i komunalne wszystko czynią, aby tą niedolę naszych najbiedniejszych zredukować do minimum. Wielki obowiązek spada również na całe społeczeństwo, aby ono własnym zorganizowanym wysiłkiem ratowało tych nieszczęśliwych, bo inaczej to nieograniczona ilość tych biednych padnie ofiarą kryzysu i ciężkiej zimy od grożącej jej śmierci.

Z zebrania Związku Urzędników Państwowych, Komunalnych, oraz Samorządowych Koła Tarn. Góry. W środę wieczorem o godz. 8-mej odbyło się zebranie Związku Urzędników Państwowych, Komunalnych oraz Samorządowych Koła Tarn. Góry. Przewodniczący p. Konieczny wygłosił referat o obecnym krytycznym położeniu warstw urzędniczych, poczem przystąpiono do dyskusji. Zaznaczyć wypada, iż zainteresowanie się własnym losem, przede wszystkim w dobie obecnej urzędników jest bardzo małe, albowiem na odnośne zebranie zjawili się zaledwie 15 członk.

Obniżenie płac.

Komisja pojednawczo-arbitrażowa w Katowicach rozpatrywała sprawę obniżenia o 20 proc. płac pracowników handlowych. Komisja po dłuższych naradach orzekła, że płace pracowników handlowych mają zostać obniżone w latach przejściowych do 20-go roku życia o 5 proc. w grupie pierwszej o 8 proc., w grupie 2, 3 i 4-tej o 9 proc. i w grupie 5-tej o 10 proc.

O ulgi podatkowe dla eksportu. Związek Izby przem.-handlowych zabiega u czynników rządowych o zwolnienie eksportu od podatku przemysłowego. Zwolnienie to wnioskodawcy chcą również rozciągnąć na towary wywożone do Gdańska.

Zarząd Tow. Mand. „Jaskółka“ w Tarn. Górach niniejszem podaje do łaskawej wiadomości, że z dniem 23 X br. Sekretariat Towarzystwa powyższego został przeniesiony do Osady Lasowickiej vis à vis Lasowic, dokąd należy kierować wszelkie zgłoszenia i korespondencję na mieszkanie prezesa Okręgu p. Dunajewskiego Teodora.

Przeniesienie w stan spoczynku. Naczelnik Sądu Grodzkiego w Tarn. Górach p. Wojciechowski przeniesiony został w stan spoczynku, równocześnie wprowadzając się wymieniony do Lublińca gdzie się osiedla jako odwokat. W związku z tem krążą pogłoski, iż naczelnikiem Sądu Grodzkiego zostanie p. Dr. Blachnik, obecny sędzia przy tut. Sądzie Grodzkim.

Renowacja budynku magistrackiego. W ostatnich dniach przeprowadzono renowację dachu budynku ratuszowego, które to roboty powierzono mistrzowi dekarstkiemu p. Kuczerowi. Z uznaniem przyznać musimy, że wszelkie mu powierzone roboty dekarstkie wykonane zostały nadzwyczaj szybko i sumiennie.

Uroczyste otwarcie kursu Klubu Mandol. W środę dnia 21 bm. o godz. 8-mej wiecz. odbyło się w gmachu Powszechnej szkoły mniejszości przy ul. Przemysłowej uroczyste otwarcie kursu Klubu Mandolinowego dla graczy początkujących. Przybyło przeszło 30 kandydatów oraz większa ilość sympa-

Prawo podatkowe.

Wymiar podatku dochodowego osobom prawnym, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe.

Jakkolwiek przy wymiarze podatku dochodowego osobom prawnym, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe każdy rok gospodarczy przy obliczeniu przychodu stanowi wedle art. 6, 8, 13, 21 ustawy o podatku dochodowym odrębną i zamkniętą dla siebie całość, to jednak pewne wydatki, jakoto bonifikaty, rabaty, podatki państwowe i komunalne, świadczenia społeczne i t. p. świadczenia i wydatki, których wysokość z różnych względów, często zupełnie niezależnie od płatnika, nie mogła być ustalona, względnie nie została ustalona w tym roku gospodarczym, za który świadczenia te i wydatki przypadały do zapłaty, chociaż wynikają z działalności za poprzednie lata, — takie wydatki są wydatkami tego roku operacyjnego, w którym wysokość ich została ustalona i faktycznie poniesiona.

Przykład I. Podatek państwowy komunalny lub świadczenia społeczne za rok podatkowy 1925 są zasadniczo potrącalne tylko przy wymiarze podatku dochodowego za rok operacyjny 1925. Jeśli jednak ten podatek został wymierzony, względnie wysokość świadczenia została ustalona dopiero w roku operacyjnym 1928, to są one potrącalne przy wymiarze podatku dochodowego za rok operacyjny 1928.

Przykład II. Osobie trzeciej pozostającej w stosunkach handlowych z płatnikiem w ciągu r. 1925, zostaje przyznany rabat, względnie udzielona bonifikata w r. 1926 za czynności, które miały miejsce w roku operacyjnym

1925. Pomimo tego, że podstawą przyznania rabatu, względnie bonifikaty, jest rok operacyjny 1925, wydatek ten będzie potrącalny przy wymiarze podatku za rok operacyjny 1926.

W myśl par. 21 przepisów wykonawczych, odliczenia z art. 10 ustawy należy uznać w tym roku operacyjnym, w którym zostały efektywnie wypłacone, względnie zarachowane w księgach handlowych.

Wyjątek od zasady potrącalności wyżej omówionej może mieć miejsce jedynie wtedy, gdy płatnik świadomie przerzuca wydatki jednego roku na lata następne, by przez tego rodzaju manipulację płacić niższy podatek z uwagi na progresywną skalę podatków dochodowych. Np. płatnik, prowadzący prawidłowe księgi handlowe, księguje stale potrącalne podatki z chwilą otrzymania nakazu płatniczego, a w pewnym roku operacyjnym, w którym wykazuje straty lub minimalny dochód, zmienia system księgowania, nie przeprowadza przez księgi handlowe otrzymanych nakazów płatniczych i dopiero w następnym roku operacyjnym, pomyślnym dla niego księguje podatki za ubiegły rok, dla uszczuplenia dochodu podatkowego.

Takie wyjaśnienia udzielono Okólnikiem Min. Skarbu z 6 marca 1931. L. D. V. 1347-2-30, Dzien. Urzęd. z r. 1931 Nr. 8, poz. 119.

— 0 —

tyków Klubu Mandolinowego jak również wiele innych gości. P. Inspektor Ranszek wygłosił okolicznościowy referat, poczem zabrał głos kierownik Klubu p. Dunajewski, przedstawiając pogląd oraz prace wspomnianego Klubu. Następnie odegrał Klub ślicznego trojaka oraz wiele innych przepięknych utworów muzycznych. O godz. 21,15 zaszczylił otwarcie kursu swą obecnością p. prof. Sachse z Katowic, który szczegółowo referował o zadaniach Klubów Mandolinowych. W końcu jego przemowy zwrócił się p. prof. Sachse do zespołu graczy z słowami zachęcającymi ich do dalszej pracy, jako też zaprosił zespół do Katowic na 6 grudnia br. na konkurs o nagrodę p. Bondera z Poznania.

Srebrne gody małżeńskie obchodził dnia 23 bm. pracownik miejski Jan Jędrzej z żoną jego Marią z domu Ledwoń.

Zgłoszenie z Urzędu

Stanu Cywilnego.

(od 16. X. do 24. X. 1931r.)

urodz. syn: górnik Józef Ignacy Ślodecyk, adwokat Doktor Edward Schmidt, urzędnik Starostwa Stefan Lenartowicz,

urodz. córka: stolarz kolej. Franciszek Czech, mistrz rzeźnicki Józef Janus, ustawiacz kolejowy Augustyn, Józef Maciejowski, leśniczy Kazimierz Jarczak,

śluby: stolarz Maksymilian Paweł Ulfig-Helena, Agnieszka Jesionkówna, pracownik Józef Koronek - Ema Buczkówna,

zgon: górnik Wilhelm Gnida, (33 lat i 6 miesięcy), dziecko Teresa Jarzabek, (2 lat 2 miesięcy.) pracownik dzienny Paweł Poloczek (21 lat i 5 mies.) wdowa Antonja Mnichowa, z domu Student, (76 lat 9 i miesięcy.) dziecko Wilhelm, Eryk Fiegler, (5 mies.) kotlarz Antoni Tomaszewski, (54 lat i 4 mies.) dziecko Henryk, Stefan Kandzia, (7 tygodni) bez zawodu Zofja Matusik. (67 lat)

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Jak nas przewodniczący Rady Miejskiej p. Bacik informuje, następne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek o godz. 7-mej wieczorem. W poniedziałek o godz. 6-tej wieczorem odbędzie się posiedzenie komisji personalnej, na którym obradować będzie w sprawach urzędniczych oraz nad taryfą dla pracowników fizycznych. Porządek

obrad Rady M. w następnym num. Nowin. **Likwidacja szajki złodziejskiej.** Policja miejscowa po energicznie przeprowadzonych dochodzeniach zdołała zlikwidować pewną większą szajkę złodziejską, która była postrachem dla mieszkańców całego powiatu. Niechcąc Policji, która obecnie jeszcze śledztwo prowadzi jej pracę utrudniać, szczegóły o likwidacji tej szajki narazie nie opublikujemy.

Porządek nabożeństw kościelnych

od 25 październ. do 28 październ. 1931r. Poniedziałek o godz. 6,15 W int. nowożeńców Jałowiecki—Klisch; o godz. 7,30 W int. rodziny Jastrzembskich.

Wtorek o godz. 6,15 za nowożeńców Baron—Janecko; o godz. 7,30 rocznica za śp. Klary Fabian z kond. (niem). o godz. 10 ślubna za nowożeńców Adam—Burzyński (niem.)

Środa o godz. 6,15 do Najśw. Serca w int. rodziny Springerów; o godz. 7,30 Fundacyjna; o godz. 8 w int. nowożeńców Cot—Drzyzga z asystą.

SZUMKA

(nazwa prawnie zastrzeżona)

jest idealny napój, wyrabiany na białym cukrze i z najsłodszych surowców, według długoletniej wypróbow. praktyki.

Pobudza apetyt i jest pożywna.

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Jak powstaje cześć św.?

Proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny.

Kościół jest matką świętych. Poza kościołem niema czi świętych. Żywoć każdego świętego jest obrazem cudownego współdziałania człowieka z obfitości łaskami Bożymi. Bóg wyróżnia wybrane osoby szczególnymi darami, przez które życie ich jaśnieje blaskiem wielu cnót. Niektórych świętych Bóg, jakoby w nagrodę za ich wielkie podanie się i samozaparcie, wynosi darem cudów i prorocstwa.

Święci są szczęściem i chlubą swoich narodów. Bóg wynagradza nimi narody, w których żyje mocna wiara i miłość,

Łańcuch prasowy.

Pan kupiec hurt. Leon Panowski złożył w naszej Redakcji kwotę 20-zł. na rzecz Pow. Kom. Nies. Pomocy Bezrob. i prosi temsamem p. Fel. Rutkowskiego o kontynuowanie łańcucha.

mimo nieprzyjaznych nieraz warunków w jakich się znajdują. Każdy wiek i każde pokolenie ma swoich świętych. Niestety blask ich świętości często się nie rozchodzi, ponieważ otoczenie ich żyje w ciemności grzechu i niewiary, ślepy jest na cuda Bożej łaskawości. I w ewangelji czytamy, że Pan Jezus nie chciał cudów czynić w mieście, w którym panowała niewiara i zatwardziałość serca.

Jest tajemnicze prawo komunikowania się dusz pobożnych z Bożymi wybrańcami. Ludzie pobożni, niezasłепieni grzechem, zazdrością łask Bożych, otaczają czią za życia i przy śmierci tych, których Bóg wybrał sobie w poczet świętych. Stąd mówimy o nich, że umierają w opinii świętości. Gdy ta cześć po ich śmierci trwa wśród osób prywatnych wiernie i wytrwale, Bóg objawia wreszcie Swoją wolę przez cuda, które się stają na grobach, przy relikwjach albo za wstawiennictwem czczonych. Jak długo ta cześć pozostaje w ramach czi prywatnej, niezabronionej przez władzę duchowną, mówimy o czczonym, że jest czcigodnym. Gdy w końcu na usilne prośby wiernych biskup diecezji wszczyna dochodzenia i wykazuje się, że istotnie działa się cuda, a osoba czczona odznaczała się cnotami nadzwyczajnymi, może wnieść do stolicy apostolskiej o rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego. Proces ten jest bardzo surowy i dopiero po przeprowadzeniu niezbitych dowodów na dwa przynajmniej cuda i na natarczywe prośby błagających o to, Ojciec św. pozwala na wszczęcie procesu. Po długich badaniach, trwających nieraz dziesiątki lat, następuje w korzystnym wyniku sprawy ogłoszenie czczonej osoby błogosławioną. Jeżeli za sprawą błogosławionego dzieją się przynajmniej dwa nowe oczywiste cuda, kardynał — prefekt kongregacji otwiera proces kanonizacyjny, który po uznaniu dowodów kończy się ogłoszeniem błogosławionego świętym. Różnica między błogosławionym a świętym jest ta, że błogosławionego wolno czić tylko w obrębie określonego terytorjum, tylko za zgodą Ojca św. można na jego cześć stawiać Ołtarze i kościoły. Święty zaś jest czczony w całym kościele, dzień jego pamiątkowy jest obchodzony wszędzie w mszy św. i w brewiarzu, posągi i obrazy jego noszą aureole, relikwie i ciała bywa wystawione ku publicznej czi.

W bardzo wyjątkowych wypadkach beatyfikacja i kanonizacja następuje za rządzeniem Bożem przy objawie żywiołowej czi i niezliczonych cudów bardzo wcześniej po śmierci świętego. Tak działo się ze św. Franciszkiem z Asyżu, a za naszych czasów z św. Teresą od Dzieciątka Jezus.

Stąd widzimy jak nasza szczerza pobożność może się walnie przyczynić do pomnożenia zastępów świętych. Nasz naród polski może się pochlubić, że posiada szereg dostojnych świętych. W dniu św. Stanisława męczennika śpiewa przeciw kościoł:

Gaude, mater Polonia,

Probe fecunda nobili,

Raduj się matko Polską,

w szlachetne potomstwo bogata!

SZARLEJ — W. PIEKARY

Z zebrania Koła N. Ch. Z. P. w Szarleju. W niedzielę, 18 bm. odbyło się w Szarleju zebranie Koła N. Ch. Z. P. w obecności 80 członków. Zebranie zagał prezes nacz. Urzędu Okręgowego p. Zembok. Po zagajeniu przywitał prezes koła przybyłego na zebranie prelegenta inspektora biur p. Janka i uwiadomił zebranych, że na członków zgłosiło się sześciu nowych, jeden członek przystąpił z koła Chropaczów. — Sprawozdanie zdał radny gminy pan Dzierża z odbytych dwóch zebrzań radnych gminnych, — wskazując na obecną gospodarkę gminną. Oto Spółka Bracka wypowiedziała pożyczkę, która była już dawno wypożyczona i w roku 1925 mogła być spłacona i wynosiła 28 tys.

zł. po przewaloryzowaniu, obecnie po doliczeniu odsetek wynosi około 300 tys. złotych. Radny gminy p. Dzierża, gdy w roku 1925 zastępował nacz. gminy pozostawił w kasie około 65 złotych i wówczas mogła być pożyczka spłacona, lecz obecny naczelnik gminy tego nie uczynił. W dyskusji zabrał głos pan prof. gimn. Soltys. Nastąpił referat insp. biur p. Janka, który w swoim przemówieniu scharakteryzował dokładnie obecnie położenie gospodarcze i pracę naszych posłów w Sejmie Śląskim. Za wygłoszony referat podziękowali zebrani długotrwałymi oklaskami. Po krótkich wywodach różnych członków porządek obrad się wyczerpał i prezes koła zebranie zamknął.

Zemsta cygana. W dniu 18. X. br. „Grupa miłośników sceny“ odegrała na sali p. Kubańskiego w Szarleju sztukę teatralną p. t. „Zemsta cygana“. Mimo tego, iż grupa mił. sceny zrobiła sobie przez odegranie w przyszłym roku sztuki „Górnicy“ większą reklamę w której okazali zdolności swoje, obywatelstwo tutejsze nie popiera tak wspaniałej działalności albowiem obecnych było widzów zaledwie pół sali. Amatorzy wywiązali się ze swych ról doskonale, z wyjątkiem jednej osoby która odgrywała nawet główną rolę w tej sztuce nianowicie cygan sam. Nie wiadomo czy ten błąd przypisać reżyserowi lub też amatorowi. Znajdował się bowiem w takiej scenie która nam miała przedstawić iż złość jego nie ma granic, człowieka zdenerwowanego do największego stopnia. Cygan jednak wszedł na scenę pochylając się na lewo albo na prawo, udając więcej pijanego aniżeli rozszalonego. Należałoby się w przyszłości na takie usterki więcej zwracać uwagi, gdyż jeden ruch poprawi wzgl. zniszczy całą sztukę. Reżyserja w każdym razie dostateczna. Orkiestra pod kierownictwem p. Klimka przygrywała wesoło podczas przerw które trwały po jednej godzinie po każdym akcie. Panie Klimek do muzyki klasycznej nie należą saksofony, tembardziej, przy teatrze, nie jest to zabawa taneczna.

Ze Świata.

Królewiec. Celemzatarcia polskiego pochodzenia nazw miejscowości w Prusach Wschodnich władze niemieckie ostatnio zmieniły nazwę gminy Pieczarna na Bergensee oraz wsi Patysze na Instewalde.

Tokio. Istnieje obawa, że w razie usunięcia się wojsk Czang-Sue-Liang z zajmowanego przez nie terenu, mogą tam nastąpić poważne zaburzenia. Poselstwo japońskie w Pekinie ma zwrócić się do Czang-Sue Lianga z prośbą o

Trzy klasy więźniów

w nowym regulaminie więziennym.

Od 1 października obowiązuje — jak wiadomo — na terenie całego państwa nowy regulamin więzienny, który wprowadził doniosłą innowację w postaci t. zw. systemu progresywnego, umożliwiającego pracę nad uspołecznieniem przestępców, przekształceniem ich psychiki i przygotowaniem do życia na wolności.

System progresywny polega na tem, że los każdego więźnia zależny jest od jego sprawowania i chęci nauki. W miarę postępów w nauce i pracy, przy niezagannym zachowywaniu się, przechodzi on kolejno różne stopnie, osiągając cały szereg ulg i udogodnień w życiu więziennym, a nawet może uzyskać skrócenie wyznaczonej mu przez sąd kary. Według nowego regulaminu, system progresywny ma zastosowanie do więźniów, skazanych na karę powyżej trzech lat. Przechodzą oni kolejno przez trzy klasy.

W pierwszej klasie muszą przebywać co najmniej 6 miesięcy, reedywisci zaś 12 miesięcy. Warunkiem przeniesienia do drugiej klasy jest uzyskanie odpowiedniej ilości punktów za dobre zachowanie się, pilność oraz postępy w nauce. Więźniom klasy pierwszej nie przysługują żadne ulgi. Więźniowie drugiej klasy mogą korzystać z książek, uczyć

wydanie zarządzeń mających na celu utrzymanie spokoju i bezpieczeństwa.

Berlin Główna komisja sejmu pruskiego uchwaliła wniosek, wzywający rząd Rzeszy do wystąpienia wobec mocarstw z żądaniem zerwania planu Younga. Jednocześnie komisja wzywa rząd do wstrzymania dalszych splat reparacyjnych.

Nowy Jork. Mecz bokserski pomiędzy Sharkey a Carnerą zakończył się w 15 rundzie zwycięstwem Sharkey'a na punkty.

We Włoszech bezrobocie wzrasta.

Ilość bezrobotnych wynosząca w dniu 31 sierpnia 693.256 osób wzrosła w końcu września do 747.764 osób, z których tylko 234.000 otrzymywało zapomogi przewidziane prawem. Przyrost w ciągu miesiąca wyniósł 46 265 mężczyzn i 8.243 kobiety. Przewiduje się, że w ciągu października przyrost miesięczny będzie znacznie większy wobec zaprzestania działalności w przemyśle budowlanym i sezonowym.

Sowiety nie wykupują weksli.

Wielkie wrażenie w berlińskich kołach finansowych wywołała wiadomość, iż sowiecka misja handlowa w Rydze nie wykupiła w terminie weksli na sumę 50.000 dolarów.

Zachować

miętkość i elastyczność wełny — oto ważny punkt przy praniu! Do prania wełnianych sztuk należy brać wyłącznie wypróbowany i niezawodny Persil! Prac w zwykłym zimnym ługu, poczem wypłókać w zimnej wodzie! Do suszenia nie wieszac wełny, lecz rozłożyć szeroko! Nie suszyć na słońcu ani w pobliżu pieca!

Persil to Persil

Niezwykły napad bandycki.

Na jednej z najludniejszych ulic Berlina dokonano niezwykle zuchwałego napadu bandyckiego na listonosza pieniędzy. W chwili gdy listonosz przechodził ulicą w błyskawicznym tempie nadjechał motocykl, z którego wyskoczyło dwóch osobników. Osobnicy ci steroryzowali listonosza nożami i wyrwawszy mu z ręki torbę z pieniędzmi zbiegli motocyklem. Mimo zarządzonego natychmiast przez policję pościgu, bandytów nie ujęto.

Jarmarki na Śląsku.

Katowice: 8 lutego, 5 kwietnia, 14 czerw., 2 sierpnia, 18 października, 6 grudnia. Targi tygodniowe w poniedziałki, czwartki i soboty.

Król. - Huta: 3 lutego, (k.) 10 marca, (kr. b. k.) 4 kwietnia (k.) 16

Za długi mego męża Karola Sosny nie odpowiadamy. Ostrzegam wszystkich przed odkupieniem jakichkolwiek przedmiotów, które są wyłączne naszą własnością, gdyż on nie posiada.

Albina Sosna,
z domu Folwaczny.

Do sprzedania
mały domek

z wolnym mieszkaniem, składem i ogródkiem w Rudnych Piekarach. Cena według umowy.

Informacji udzieli
Tarn. Góry, Stroma 3.

Najtańsze i najlepsze

MEBLE

dostarczają jedynie

Fa. Br. Majowscy

Tarn. Góry, — Rynek 13.

Abonujcie

i rozpowszechniajcie

„Nowiny“

czerwca (kr. b. k.) 1 września (b. k.) 13 października, 10 listopada (k.) 8 grudnia (kr. b. k.) Targi tygodniowe w środy i w soboty.

Lubliniec: 8 marca (kr. b.) 10 maja, 7 czerwca, (b. k.) 13 września, 8 listopada (kr. b.) Targi tygodniowe w środy.

Mysłowice: 24 marca (kr. b.) 16 czerwca, 15 września (b. k. św. owc. koz.) 24 listopada (kr. b.) Targi tygodniowe we wtorki i piątki, prócz tego codziennie na targowicy centr.

Mikołów: 5 stycznia, 23 lutego, 30 marca (b. k. koz.) 31 marca (kr.) 20 kwietnia, 4 maja, 1 czerwca, 13 lipca (b. k. koz.) 14 lipca (kr.) 3 sierpnia, 31 sierpnia. 5 października, 2 listopada (b. k. koz.) 3 listopada (kr.) 21 grudnia (b. k. koz.)

Pszczyna: 12 stycznia, 9 lutego 2 marca, 6 kwietnia (b. k. św. ow. koz.) 7 kwietnia (kr.) 11 maja, 8 czerwca, 6 lipca (b. k. św. ow. koz.) 7 lipca (kr.) 10 sierpnia. 7 września, 12 październ. (b. k. św. ow. koz.) 13 październ. (kr.) 9 listopada, 7 grudnia (b. k. św. koz.) Targi tygodniowe we wtorki i piątki.

Rybnik: 4 stycz., 1 lutego, 1 marca (b. k.), 26 kwiet. (kr. b.) 10 maja, 7 czerwca, 5 lipca (b. k.), 23 sierpnia, (kr. b.), 6 września, 4 października, 8 listopada (b. k.), 20 grudnia (kr. b.)

Stary Bieruń: 5 stycz. (kr. b. k.), 16 marca (b. k.) 20 kwietnia (kr. b. k.), 4 maja. 15 czerwca, 20 lipca, (b. k.) 21 września (kr. b. k.), 19 października (b. k.), 21 grudnia b. k.

Tarnowskie Góry: 19 stycznia, 16 lutego (b. k.), 8 marca, (kr.), 9 marca 18 maja, 20 lipca 14 września, 19 października (b. k.), 8 listopada (kr.) 9 listopada (b. k.) Targi tygodn. w czwartki.

Wodzisław: 18 stycznia, 15 lutego, 15 marca (b. k.) 16 marca (kr.) 5 kwiet., 17 maja, 21 czerwca, 19 lipca, 16 sierpnia, 20 września (b. k.), 21 września (kr.) 18 października, 15 listopada, 6 grudnia (b. k.) 7 grudnia (kr.) Targi tygodn. w poniedziałki i w czwartki.

Woźniki: 21 marca, 13 czerwca, 17 października, 12 grudnia. Targi tygodn. w poniedziałek.

Zory: 19 stycznia, 16 lutego, 16 marca, 17 marca, 13 kwiet., 15 maja, 22 czerwca, 21 września, 22 września, 19 października, 16 listopada, 14 grudnia, 15 grudnia. Targi tygodniowe w wtorki.

Szybko, tanio i dobrze

dostarcza wszelkie druki dla użytku rodzinnego, towarzystw, przemysłu i handlu, a mianowicie: wizytówki, zaproszenia i zawiadomienia ręczne i drukowane, formularze, kartoteki, prospekty, katalogi, listy firmowe, karty polecające, pocztówki, koperty, broszury, czasopisma jak w ogóle wszelkie prace wchodzące w zakres drukarstwa w wykonaniu czystym i gustownym, jedno- i wielobarwne, od najmniejszych do masowych nakładów.

Drukarnia Polska - Introlig.

TARNOWSKIE GÓRY — RYNEK NR. 13 (obok Hotelu pod Lipami).

Hotel pod Lipami

Telef 1124 — Tarnowskie Góry — Tel. 1124 Właściciel JULJUSZ KAPUŚCIOK.

Dobrze pielęgnowane piwa tyskie. — OBIADY i KOLACJE. — Bufet zaopatrzony w zimne i gorące zakąski.

PRZYSTANEK AUTOBUSÓW. w kierunku Katowic, Woźnik i Bytomia.

Chcesz się usamodzielnąć, kupić lub
wybudować sobie własny dom —
oszczędzaj zawczasu i składaj
pieniądze
w Banku Ludowym
Spółdz. z odpow. nieogr.
Tarnowskie Góry, Rynek nr. 15
gdzie otrzymasz wysokie odsetki i punk-
tualny zwrot oszczędności. — Gdy własne
fundusze nie starczą uzyskasz pomoc w
Banku w formie korzystnej pożyczki.
Oszczędności gwarantowane są majątkiem członków
który wynosi miliony złotych.

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!
SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towa-
ry krótkie i manufakturyjne, firanki
i chodniki po cenach bardzo niskich.
Dom. tow. A. L. Klimek,
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

**Najbezpieczniejszą lokatą
pieniędzy jest własny dom!**

Do tego celu dopomożemy Wam
przez udzielenie
długoterminowej taniej pożyczki
Żądajcie naszych bezpłatnych prospektów.

ŚLĄSKI
ZWIĄZEK KREDYTOWY
TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

P. S.
Wpłacone przez naszych klientów
pieniądze są w 100% zabezpieczone
pierwszomiej-0 cowymi hipo-
tekami złoty w złocie.

Licytacja przymusowa.

W środę dnia 28 października 1931 r. o godz.
10-tej przed poł. będę sprzedawał w Radzionkowie
przy dworcu w składzie drzewa firmy Mirowski
publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

Około 15 m³ desek korowanych różnej
grubości, rantówki rznięte i ciosane,
rantówki i fele, fele futrynowe i na schody
drzewo opałowe, 150 m. płotu drewnia-
nego z słupkami, 2 konie i dwa wozy
robocze i inny materiał drzewny.

SPYRA,
komornik sądowy w Tarn. Górach.

DOM TOWAROWY
HERMANN MITSCHKOWSKI,
TARNOWSKIE GÓRY, NARÓŻNIK RYNKU

poleca po najtańszych cenach:
sukienki dziecięce, trykoty, towary wełniane
rękawiczki, pończochy, bieliznę trykotową,
artykuły męskie, kapelusze, czapki, para-
solki, laski, firany, materiały wełniane,
towary krótkie itd.

Największy magazyn wełny na pończochy
i roboty ręczne.

Restauracja i Kawiarnia „Polonia”

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielegn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.

Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.

ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. ul.
od godz. 19,30 do 1,30.

Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.

CENY
ZNIŻONE.

W. Szczupakowski.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry.

Składajcie swoje oszczędności

W ODDZIALE MIEJSKIM

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
w Tarnowskich Górach przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki.

Za wkłady Oszczędnościowe
gwarantuje powiat tarnogórski
całym swoim majątkiem
nieruchomym i wpływami podat-
kowymi.

Oddział miejski załatwia wszelkie
czynności wchodzące w zakres
bankowości.

Otwiera rachunki bieżące
(Konto korrent).

Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż
walut zagranicznych i monet złotych.

Najtańszem i najdogodniejszym źródłem zakupu

SOLIDNYCH MEBLI

jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

● Na sezon jesienny ●

polecam najnowsze wzory w materiałach damskich
na suknie i płaszcze jakoteż aksamity wszelkich
gatunków i welurów.

W szczególności polecam mój bogato
zaopatrzony magazyn konfekcji damskiej,
który przynosi najnowsze modele i to
po najtańszych cenach.

Nowo zaprowadziłem bieliznę trykotową
dla pań, panów i dzieci.

Z powodu tego, że nie jestem w stanie dać wszelkie
artykuły do okna wystawowego — upraszam o zwie-
dzenie mego magazynu bez obowiązku kupna.

Niskie ceny a jednak prima towar.

W. BOLIK, Tarn. Góry
ul. Krakowska 19.

NA SEZON JESIENNY

polecam

po znaenie niższych cenach
mój bogato zaopatrzony skład
materiałów na suknie, bluzki,
oraz na ubrania męskie.
Flanele, aksamity i wyroby
trykotowe jako też — — —

**WSZELKIE ARTYKUŁY
i KONFEKCJĘ DAMSKĄ i MĘSKĄ**

Wielki wybór w firankach,
obrusach, derkach, chodnikach
i DYWANACH.

K. Kaczmarczyk, Tarn. Góry
Krakowska 5, parter i I. p. - telefon nr. 1155.

Futra! Futra!

Zawiadamiam Szanowną Publiczność z
Tarnowskich Gór i okolicy, że wykonuję

wszelkie roboty kuśnierskie

wzorowo i starannie w mojej pracowni.

W bieżącym miesiącu wykonuję wszelkie
reperacje i przeróbki po cenach o 40 proc.
zniżonych. Przyjmuję również wszelkie
skórki do wygarbowania.

O łaskawe poparcie prosi

S. Blum,

Tarnowskie Góry, Krakowska 25,
Wejście z ulicy Staropocztowej. —

Kino „NOWOŚCI”

Od piątku dnia 23. do poniedziałku,
dnia 26 października br.

Uroczą gwiazdą ekranu

Jeanette Mac Donald

w rekordowym 100-proc. filmie dźwiękowy.

Monte Carlo.

PRZEPIĘKNE WIDOKI —

ŚLYNNA JASKINIA GRY.

Pozatem wesoły nadprogram dźwiękowy.

Kino „APOLLO”

Od piątku:

Największa sensacja XX. wieku 100-proc.
film dźwiękowy.

**Zaginiony
Sterowiec.**

Tragiczne dzieje wyprawy podbiegunowej
na sterowcu generała Nobile'go.

Wspaniały dramat bohaterstwa, miłości
i zdrady.

W rolach głównych:

RICARDO CORTEZ, —
WIRGINJA WALLI, —
i CONWAY TEORLE.

Drogerja „pod Bocianem”

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortaina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie
robactwo. — „Mola” niszczy mole i wszelkie owady
pod gwarancją. — „Wywabi” czyści wszelkie plamy.

Ögłoszenia przynoszą
wielką korzyść!

Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.

Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry.